

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

2017-02-07 Nr. (18.18-31-1E)RM-3497

DĖL GYVENTOJŲ PAJAMŲ IR TURTO DEKLARAVIMO 2017 METAIS

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM) primena, kad iki 2017 m. gegužės 2 d. nuolatiniai Lietuvos gyventojai Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 ir Gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 nustatyta tvarka privalo deklaruoti turta ir gautas pajamas.

I. DĖL TURTO DEKLARAVIMO.

Ar jau galima deklaruoti turta ir kas tai turi padaryti?

Turta deklaruoti galima jau nuo 2017 m. pradžios. Šiuo tikslu turi būti užpildoma ir mokesčių administratoriui pateikiama Metinė gyventojų (šeimos) turto deklaracija ir reikalingi jos priedai (FR0001 formos 1 versija, nauja redakcija išdėstyta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2014 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. VA-3, toliau - turto deklaracija).

Gyventojų, privalančių deklaruoti turta, sąrašas 2016 m. nesikeitė. Kaip ir ankstesniais metais, šiemet deklaruoti turta privalo valstybės politikai, tarnautojai, Europos Parlamento nariai, teisėjai, notariai, antstoliai, prokuroriai, valstybinių aukštųjų mokyklų vadovai, viešųjų įstaigų, kurių steigėja ar dalininkė yra valstybė arba savivaldybė, vadovai, valstybės ir savivaldybės įmonių vadovai, valstybės ir savivaldybės įstaigų vadovai, pavaduotojai ir struktūrinių padalinių (nesančių kitų padalinių sudėtyje) vadovai bei pavaduotojai, Respublikos Prezidento ar Seimo paskirtų valstybinių (nuolatinų) komisijų ir tarybų pirmininkai, jų pavaduotojai ir nariai, viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų tarybų ir (ar) valdybų nariai, vadovai, jų pavaduotojai, vyriausieji redaktoriai, jų pavaduotojai, redaktoriai, jų pavaduotojai ir kitas Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo (toliau - GTD) 2 straipsnyje išvardytas pareigas 2016 m. ėję gyventojai bei jų šeimos nariai.

Politinių partijų nariai (kartu su šeimų nariais) deklaruoti turta privalo tuo atveju, jeigu jų 2016 m. sumokėtas politinės partijos nario mokestis buvo didesnis nei 360 eurų.

Deklaruoti turta taip pat privalo gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, ir jų šeimų nariai.

Be to, deklaruoti turta privalo 18 metų sulaukę nuolatiniai Lietuvos gyventojai, taip pat asmenys, sulaukę 18 metų ir vyresni, kurie Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau - Įstatymas) nustatyta tvarka įgijo teisę nuolat gyventi Lietuvoje. Šie gyventojai turi deklaruoti vieną kartą tų kalendorinių metų, kuriais jie sulaukė 18 metų arba kuriais Įstatymo nustatyta tvarka įgijo teisę nuolat gyventi Lietuvoje, gruodžio 31 d. tokį turimą turta:

1) nekilnojamąjį daiktą, įskaitant nebaigtą statyti statinį, kurių nuosavybės teisės nėra įregistruotos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

2) lėšas, turimas ne Lietuvos Respublikos bankuose ir kitose kredito įstaigose, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

3) meno kūrinius, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius, tauriuosius metalus, kurių vieneto vertė viršija 1 500 eurų;

4) pasiskolintas ir negražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

5) paskolintas ir nesugražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršija 1 500 eurų;

6) vertybinius popierius, jeigu jų bendra vertė viršija 1 500 eurų.

Jeigu šie asmenys neturi tokio turto, deklaracijos (FR0001 formos) teikti nereikia, o pajamų deklaruoti nereikia net ir deklaruojantiems turimą turta.

Kokį turta reikia deklaruoti valstybės politikams, tarnautojams ir kitiems gyventojams?

Gyventojai, kuriems pareiga deklaruoti turta atsirado dėl 2016 m. eitų pareigų, politinių partijų nariai, sumokėję didesnį nei 360 eurų nario mokesťį, gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, deklaruoja tokį 2016 m. gruodžio 31 d. turėtą turta:

- 1) nekilnojamąjį daiktą, įskaitant nebaigtą statyti statinį;
- 2) kilnojamąjį daiktą, jeigu šios rūšies daiktui pagal teisės aktus privaloma teisinė registracija;
- 3) pinigines lėšas, turimas kredito įstaigose ir ne jose, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;
- 4) pasiskolintas ir negražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;
- 5) paskolintas ir nesusigražintas lėšas, jeigu jų bendra suma viršijo 1 500 eurų;
- 6) meno kūrinius, brangakmenius, juvelyrinius dirbinius, tauriuosius metalus, kurių vieneto vertė viršijo 1 500 eurų;
- 7) vertybinius popierius, jeigu jų bendra vertė viršijo 1 500 eurų.

Deklaracijoje turi būti nurodomas ir Lietuvoje, ir užsienio valstybėje turimas turas. Nekilnojamojo ar kilnojamojo daikto vertė nurodoma pagal jo įsigijimo kainą, o jei ši kaina smarkiai skiriasi nuo šiuo metu esančios tikrosios rinkos kainos, tai tas daiktas nurodomas tikraja rinkos kaina (tikrosios rinkos kainos sąvoka pateikta Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2 straipsnio 20 punkte).

Gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, ir jų šeimų nariai turto deklaracijoje privalo nurodyti ne tik 2016 m. gruodžio 31 d. turėtą turta, bet ir visas gautas metines pajamas - deklaracijos priede FR0001P „Gautos pajamos“.

II. DĖL PAJAMŲ DEKLARAVIMO.

Gyventojai, pagal Lietuvos Respublikos pajamų mokesčio įstatymą deklaruojantys 2016 m. gautas pajamas, turi užpildyti Metinės pajamų deklaracijos GPM308 formos 3 versiją (nauja redakcija išdėstyta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2016 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. VA-25).

Metines pajamas privaloma deklaruoti taip pat iki 2017 m. gegužės 2 dienos.

Kaip ir ankstesniais metais, pajamas deklaruoti privalo:

1) **gyventojai, gavę B klasės pajamų, t. y. pajamų, nuo kurių pajamų mokesťį apskaičiuoti ir sumokėti privalo jie patys.**

Nuo 2014 m. įvairių rūšių palūkanos (už indėlius, paskolas, vertybinius popierius, palūkanos, išmokėtos atsiskaitant už žemės ūkio produkciją) yra priskiriamos B klasės pajamoms, todėl vien dėl jų gavimo gyventojui gali atsirasti pareiga deklaruoti metines pajamas. Tokia pareiga atsiranda gyventojui, 2016 m. gavusiam:

- palūkanų už nuo 2014 m. sausio 1 d. įsigytus ne nuosavybės vertybinius popierius (*išskyrus asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, išleistus ne nuosavybės vertybinius popierius, jeigu už juos darbuotojui yra mokamos didesnės palūkanos negu kitiems tų pačių ne nuosavybės vertybinių popierių turėtojams*), palūkanų už Lietuvos ir užsienio valstybių vyriausybių, taip pat jų politinių ar teritorijos administracinių padalinių, vietos valdžios ne nuosavybės vertybinius popierius, ir palūkanų už Lietuvos ir užsienio valstybių kredito įstaigose laikomus indėlius, sutartys dėl kurių sudarytos nuo 2014 m. sausio 1 d., kai bendra jų suma yra didesnė nei 500 eurų,
- palūkanų už paskolas iš Lietuvos vienetų ar šaltinio užsienio valstybėje (nesvarbu, kokia suma buvo gauta).

Pridėtinės vertės mokesčio (toliau - PVM) mokėtojais įregistruoti ar privalantys registruotis gyventojai, gavę pajamų iš žemės ūkio veiklos, privalo deklaruoti pajamas, nesvarbu, kokia suma praėjusiais metais buvo gauta. Kiti žemės ūkio veiklos pajamų gavę gyventojai (ne PVM mokėtojais) deklaruoti metines pajamas privalo tuo atveju, jeigu šias pajamas gavo iš gyventojų ir/arba iš šaltinio užsienio valstybėje, o gauta suma yra didesnė kaip 3 000 eurų.

Dovanų gavę gyventojai deklaruoti metines pajamas privalo, jeigu jie gavo:

- didesnes kaip 2 500 Eur vertės dovanas pinigais ar turtu - iš kitų asmenų (ne iš sutuoktinių, vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių) brolių, seserų, senelių, vaikaičių),
- didesnes kaip 2 500 Eur dovanas pinigais ar turtu (išskyrus gautas nekilnojamaisiais daiktais, esančiais Lietuvoje) iš sutuoktinių, vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių), brolių, seserų, senelių ir vaikaičių.

Gyventojai, įregistravę individualią veiklą ar 2016 m. turėję verslo liudijimus metines pajamas deklaruoti privalo, neatsižvelgiant į tai, ar jie buvo gavę pajamų iš šios veiklos, ar ne. Pajamas deklaruoti turi individualių įmonių savininkai, ūkininkai ir mažųjų bendrijų nariai, gavę pajamų iš šių įmonių ar bendrijų, taip pat kiti gyventojai, gavę pajamų, nuo kurių sumokėti pajamų mokesčių privalo jie patys;

2) politikai, valstybės tarnautojai, kitas GTDĮ nurodytas pareigas 2016 m. ėję gyventojai ir jų šeimų nariai, politinės partijos nariai, kurių sumokėtas politinės partijos nario mokesčiai per 2016 m. buvo didesnis kaip 360 eurų, ir jų šeimų nariai Metines pajamų deklaracijas (GPM308 forma) pateikti privalo, neatsižvelgiant į tai, kokias pajamas jie yra gavę;

3) gyventojai, privalantys perskaičiuoti metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – metinis NPD). Tai – gyventojai, kuriems su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų gavimo vietoje pritaikytų NPD suma yra didesnė už visą taikytiną metinį NPD.

Metinis NPD, lyginant su pritaikytų NPD suma, gali sumažėti dėl įvairių priežasčių: dviejose įmonėse (įstaigose) gaunamų su darbo santykiais susijusių pajamų, dėl kitų gautų apmokestinamųjų pajamų, kurioms taikomas 15 procentų pajamų mokesčio tarifas, išaugusio darbo užmokesčio, gautų ligos pašalpų ir pan.

Sumažėjus metiniam NPD, gyventojui atsiranda pareiga sumokėti pajamų mokesčių;

4) gyventojai, pageidaujantys pasinaudoti mokesčio lengvatomis, t. y. 2016 m. nepasinaudoję visu metiniu NPD ar papildomu NPD už auginamus vaikus (įvaikius), mokėję gyvybės draudimo ar pensijų įmokas, palūkanas už būsto kreditą. Lengvatomis pasinaudoti ir susigrąžinti dalį pajamų mokesčio galima tik pateikus deklaraciją (GPM308 forma).

Darbdaviai, kredito įstaigos, gyvybės draudimo bendrovės, mokymo įstaigos ir kiti juridiniai asmenys mokesčių administratoriui teikia informaciją apie gyventojams išmokėtas išmokas, pagal pajamų mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamas tiek A, tiek B klasės pajamoms, taip pat apie patirtas išlaidas, suteikiančias gyventojams teisę į mokesčines lengvatas. Pagal šiuos duomenis yra formuojamos preliminarios metinės pajamų deklaracijos, padėsiančios užtikrinti sklandų pajamų ir pajamų mokesčio deklaravimą.

Pasitikslinti, ar gyventojui reikia deklaruoti turtą ir /ar metines pajamas, galima, paskambinus į VMI Mokesčių informacijos centrą telefonu 1882 arba atvykus į atitinkamą apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos gyventojus aptarnaujantį padalinį.

VMI prie FM primena, kad gyventojų, privalančių deklaruoti praėjusio mokesčio laikotarpio metines pajamas, tačiau nepateikusių Metinės pajamų deklaracijos iki š. m. gegužės 2 d., Prašymai pervesti pajamų mokesčio dalį paramos gavėjams ir (ar) politinėms partijoms nenagrinėjami ir parama nepervedama, todėl paremti pasirinktus paramos gavėjus ir (ar) politines partijas siekiantiems gyventojams ypač svarbu pajamas deklaruoti laiku.

Patogiausia ir paprasčiausia užpildytas deklaracijas pateikti elektroniniu būdu per VMI Elektroninio deklaravimo informacinę sistemą (adresu: <https://deklaravimas.vmi.lt/>).

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

